Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП", (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Ґданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Ґданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

**II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція**

# АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали конференції*

*22 лютого 2024 р.*

Кременчук
2024

УДК 332.1(477)(082)
А43

**Організаційний комітет конференції:**

*Михайло Гончаренко* (голова), д-р екон. наук, доц., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
*Вадим Татарінов* (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Сергій Храпатий*, д-р фіз.-мат. наук, проф., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
*Ірина Капеліста,* канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)
*Izabela Balynska,* Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
*Iryna Klimkova,* Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
*Marzena Sobczak-Michałowska,* Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
*Svitlana Kashuba,* Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
*Цезар Марконетті*, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)
*Ольга Маслак*, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)
*Юлія Заволока*, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Аліна Єфременко*, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Юлія Малашенко*, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Валентин Гноєвий*, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Лариса Олексієнко*, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
*Євген Афанасьєв*, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

*Матеріали подано в авторській редакції.*
*Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

А43 **Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів:** матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 22 лютого 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2024. 423 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

**УДК 332.1(477)(082)**

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2024

***В. С. ТАТАРІНОВ, О. Ф. КРИШАН***
*Міжнародний франчайзинг як засіб розвитку малого бізнесу* ..... *342*
***В. С. ТАТАРІНОВ, С. В. ТАТАРІНОВ***
*Міжнародний маркетинг як організуюча сила бізнесу* ..... *344*
***І. І. ТЕБЕНКО***
*Сучасні виклики в підприємницькій діяльності* ..... *347*
***В. О. ТІМАШОВ, М. М. БОЛОТІНА***
*Законодавчі аспекти використання штучного інтелекту та віртуальних активів в Україні з метою оптимізації обігу коштів публічних фондів* ..... *349*
***Д. І. ТОЧКО, О. В. ВАЛЕНТІЄВА***
*Кадровий потенціал як конкурентна перевага підприємства* ..... *352*
***Є. М. ТРИШНОВСЬКИЙ***
*Механізми розробки та реалізації державної політики в соціальній сфері на основі проектного підходу* ..... *354*
***М. А. ТУПАЛО, О. О. ЛИСИЧЕНКО***
*Проблема протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом* ..... *356*
***О. В. ТУРІК, Л. П. ШАПОВАЛ***
*Управління ефективністю праці персоналу на промислових підприємствах* .. *358*
***Г. В. ФЕДИШИН, М. В. СУХОДІЛЬСЬКА***
*Моніторинг конкурентного середовища сучасної організації* ..... *359*
***Г. Д. ФЕДОСОВА***
*Основи ефективного управління в європейському контексті* ..... *363*
***К. О. ХОРОШМАН***
*Специфіка застосування комплексної граматичної трансформації в перекладі* ..... *365*
***О. С. ЧЕРНЯК***
*Соціально-економічні проблеми Львова з початком повномасштабної війни* .. *367*
***В. В. ЧУЙКО***
*Роль соціокультурних факторів у формуванні алкогольної залежності в суспільстві* ..... *369*
***Б. І. ШАДЕНКО, В. Г. ГНОЄВИЙ***
*Роль і тенденції розвитку фінансово-страхового ринку: виклики та перспективи* ..... *370*
***Т. Ю. ШЕНДЕР***
*Альтернативна енергетика України в умовах економічних глобалізаційних трансформацій* ..... *372*
***О. Л. ШЕРСТЮК***
*Інтегрована звітність як джерело інформації для бізнес-аналізу* ..... *375*
***Ю. М. ШИМКО***
*Механізми публічного управління охороною здоров'я в Україні* ..... *377*

Оскільки продуктивність співробітників безпосередньо впливає на продуктивність підприємства, ефективність управління продуктивністю праці є обмежуючим чинником успіху підприємства. Тому управління продуктивністю праці має носити систематичний і всеосяжний характер.

Управління продуктивністю праці може бути визначене як системний, комплексний підхід до підвищення ефективності роботи організації шляхом розвитку продуктивності окремих працівників та колективів [2].

Для досягнення необхідної ефективності роботи організації останнім часом було створено безліч різних моделей управління продуктивністю праці. Але усі ці моделі містять один чіткий елемент — і це окремий співробітник, працівник з його здібностями, навичками, знаннями, особистими якостями, відносинами, внутрішньою мотивацією, зусиллям до роботи та готовністю забезпечити певну продуктивність і досягти певного рівня якості продукції.

Для управління продуктивністю підприємства необхідно створити умови, щоб системи оцінки трудових ресурсів були пов'язані з оцінкою загальної продуктивності підприємства. Тому слід встановити чіткі показники ефективності. Тільки за допомогою правильних критеріїв можна виміряти і, таким чином, керувати тим, як продуктивність окремих співробітників сприяє стійкому зростанню продуктивності підприємства.

### Джерела


1. *Сиволап Л. А., Галіцина А. О.* Дослідження сучасних методів оцінки персоналу. *Ефективна економіка.* 2021. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9560 (дата звернення: 12.01.2024).
2. *Глущенко Л. Д., Пілявоз Т. М., Коваль Н. О.* Управління персоналом у сучасній структурі управління підприємством. *Економіка та суспільство.* 2022. № 35.



***Г. В. ФЕДИШИН***
*Львівський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"*

***М. В. СУХОДІЛЬСЬКА***
*Львівський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"*


## МОНІТОРИНГ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Якщо компанія більш оригінальна в певній сфері або в певній країні, вона буде більш успішною і на інших ринках. Крім того, можна сказати, що ця нова конкурентна стратегія дуже позитивно сприйнята ТОП-менеджментом компаній, особливо тих, що мають вищу освіту.

Дослідження цієї важливої теми менеджменту є актуальним, оскільки під час війни Україна має не великі шанси у конкурентній боротьбі з імпортованою продукцією. Проте, знання сучасних менеджерів допоможуть вберегти існуючі конкурентоспроможні позиції послуг і товарів на ринку, а набутий досвід дасть можливість побудувати перспективи розвитку сучасних підприємств.

Отже, один з напрямків підвищення конкурентоспроможності — є зростання обсягів реалізації продукту (послуг чи робіт). Слід враховувати, що підвищення обсягів реалізації саме по собі не принесе бажаних результатів, оскільки при цьому не враховуються такі важливі показники, як величина витрат підприємства, його прибуток і т. д. При організації виробничого процесу та плануванні обсягів відповідно до цього методом необхідно вирішити ряд завдань, одним з найважливіших з яких є визначення обсягу реалізації продукту, при якому буде забезпечена беззбиткова виробнича діяльність.

Ще один напрямок — це поліпшення якості продукту, що випускається, що зробить вплив на: прискорення НТП, освоєння нових ринків, збільшення експорту, процвітання. Рішення проблеми якості продукту підніме імідж підприємства у покупців, стане запорукою виходу на зовнішній ринок, а також буде основою для отримання максимального прибутку [4].

Ефективні поради з приводу антикризового управління, маркетингового, інвестиційного консалтингу та рекрутингу надаються на нашому ринку більшою мірою іноземними консалтинговими фірмами. У свою чергу кількість вітчизняних фірм збільшується дуже повільно і представлені вони здебільшого суб'єктами які надають консалтингові послуги в 1–2 напрямах, тоді як в розвинених країнах існує тенденція до інтеграції та надання цілісних пакетів послуг.

"Дослідження загальної структури ринку послуг України дозволяє стверджувати, що відсоток наукомістких послуг, до яких слід відносити і бізнес-консалтинг, в 3 рази менший за загальний обсяг не наукоємних послуг" [1, с. 6].

Зараз ми маємо наступні тенденції на ринку послуг з консультування:

1) "постійне зростання впливу процесів глобалізації та діяльності іноземних консалтингових фірм;

2) відставання консалтингу по темпах розвитку від інших видів послуг через низький попит, який є результатом недовіри та недалекоглядності підприємців, відсутності культури роботи з незалежними експертами;

3) орієнтація більшості бізнес-консультантів на надання послуг у сфері юридичної підтримки та оптимізації податкових платежів (а пропозицію тут народив попит);

4) повільні темпи інтеграції національних фірм до міжнародної системи бізнес-консалтингу;

5) тяжіння національних та іноземних консалтингових компаній тільки до столичного регіону (понад 75 % за кількістю компаній та 85 % за обсягами продажів)" [2].

Однак, неможливо не підкреслити і деякі позитивні зрушення:

1. "зростання впливу міжнародних інституцій та професійних організацій;
2. випереджальне зростання IT та фінансового консалтингу;
3. зростання попиту на інвестиційний консалтинг" [2].

Тобто, українські фірми в першу чергу прагнуть досягти фінансової стабільності більш- менш класичними заходами. Найбільша концентрація продуктів фінансового консалтингу зосереджуються в металургійній та харчовій промисловості. IT-консалтинг використовується майже в усіх галузях виробництва [3].

Ера комп'ютеризації вимагає проведення раціонального оснащення бізнесу новітніми програмними продуктами. Вони допомагають стандартизувати діловодство, процеси надання звітності і, авжеж, використовувати потенціал штучного інтелекту в процесі матеріального виробництва.

На рис. наведені ключові етапи формування конкурентної стратегії, а представлена характеристика кожного з зазначених етапів. Стратегія компанії формально знаходить власне відображення в документі, котрий називається стратегічним планом.

Обсяги споживання деяких не життєво необхідних продуктів (морозиво) напряму залежать від економічної стабільності в країні та рівня доходів населення, адже не є товарами першої необхідності. Отже, ці фактори є визначними у розвитку даної галузі.

Вибір стратегії удосконалення конкурентоспроможності продукції здійснюється за системою забезпечення конкурентоспроможності щодо підвищення конкурентних можливостей підприємства, зміцнення або утримання конкурентних позицій на ринку.

В даний час існує безліч шляхів конкуренції та стратегій організації: виробнича, організаційна, товарна, цінова і т. ін. Проте слід зазначити, що в основі будь-якої стратегії лежать певні конкурентні переваги. Стратегічне управління можна розглядати у тому числі і як менеджмент конкурентними перевагами.

Не можна не відмітити складність обрання дієвої конкурентної стратегії з усього переліку стратегій за умов неодмінного врахування всіх важливих чинників. Тому важливим кроком аналізу має стати розробка алгоритму ефективного обрання конкурентної стратегії, що враховує більшість ринкових чинників впливу, дозволяє проводити критичний кількісний та якісний аналіз стратегічних альтернатив та має на меті застосування оптимального комплексу інструментів. Це дасть змогу розробити конкурентну стратегію компанії та забезпечити її ефективну реалізацію.

До основних шляхів підвищення конкурентоспроможності можна віднести наступні:

- "детальне вивчення потреб споживачів та аналіз фірм-конкурентів;
- правильно та якісно обґрунтована рекламна політика фірми;
- створення товару-новинки та підвищення її якісних характеристик;
- пошук та забезпечення переваг товарів у порівнянні з товарами-субститутами;

**Ключові етапи формування та здійснення конкурентної стратегії організації**

| Етап | Характеристика |
|---|---|
| Встановлення цілей | Формування та трактування коротко-, середньо- і довгострокових завдань компанії потребує ефективного підходу, так як це плацдарм для обрання конкурентної стратегії. |
| Оцінка зовнішнього оточення | Алгоритм оцінки організаційного середовища компанії, що ідентифікується з поточними і майбутніми погрозами та сприятливими можливостями, котрі можуть здійснювати вплив на досягнення ключових цілей |
| Оцінка внутрішнього оточення | Означення внутрішніх змін компанії, котрі можуть розглядатися як його сильні сторони, аналіз їх важливості та можливості стати базою конкурентних переваг. Оцінка складається з дослідження двох областей компанії: макросередовища (порівняння ресурсів компанії й ефективності їх використання з іншими організаціями галузі (регіону) для обрання оптимального конкурентного розвитку); мікросередовища (досліджується внутрішнє середовище тільки по конкретній стратегічній зоні господарювання (СЗГ): дослідження ресурсів підприємства в даній СЗГ; оцінка ефективності виробничо-збутової діяльності організації). |
| Формування мети і завдань | Характеристика за допомогою комплексного аналізу зовнішнього і внутрішнього оточення, рамок в діяльності компанії, загроз і можливостей, перспектив розвитку. Здійснення сформованої стратегії потребує розробки комплексу стратегічних альтернатив, котрі враховують специфіку цільового ринку. |
| Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії | Види критеріїв обрання альтернатив: реакція на можливості / загрози зовнішнього оточення; одержання конкурентних переваг; відповідність цілям компанії; реальність стратегії; відповідність стратегічним, фінансовим завданням і обмеженням. |
| План реалізації | Складання детального плану впровадження в життя обраної стратегії з означенням строків поетапної реалізації та очікуваних результатів. |
| Виконання стратегічних рішень | Проводиться в таких межах: 1) застосування адміністративних чинників; 2) використання економічних важелів, способом формування бюджету, використання системи показників та управління за цілями. Необхідно, щоб всі розроблені рішення довелись до відома певних виконавців під виглядом затверджених планів, наказів та інших розпорядчих документів. |

*Джерело*: складено автором за [5]

- виявлення переваг і недоліків аналогічної продукції, і використання отриманих результатів у діяльності вітчизняних компаній;
- оновлення машин та обладнання;
- постійний контроль за зниженням собівартості товарів;
- покращення якості сервісу та обслуговування; диференціація виробляємих товарів;
- посилення впливу на споживачів наших товарів для забезпечення конкурентних переваг тощо" [6; 7].

Бізнес-консалтинг у розвинених країнах світу вважається ефективним механізмом досягнення стійкості підприємств. Це послуга, яка допомогає

бізнесу віднайти ефективну стратегію розвитку в умовах глобалізації та невизначеності економіки.

Отже, можна стверджувати, що процес підтримки високої конкурентоспроможності підприємства означає найбільш продуктивне використання всіх ресурсів, а через це воно стає більш прибутковим, ніж її головні конкуренти на ринку та підприємство здатно зайняти гідне місце на своєму сегменті ринку.

**Джерела**


1. *Друкер Петер.* Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / пер. з англ. Київ : Україна, 2004. 241 с.
2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Л. Л. Ковальської, проф. І. В. Кривов'язюка. Київ : ВД "Кондор", 2020. 620 с.
3. *Жихарєва В. В., Савельєва Т. М.* Формування стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. № 9. С. 417–421.
4. Збірник бізнес-планів з коментарями і рекомендаціями / за ред. В. М. Попова. 4-те вид. Київ : ЦУЛ, КноРус, 2003. 382 с.
5. *Ігнатьєва І. А.* Стратегічний менеджмент : підручник. Київ : Каравела, 2019. 464 с.
6. *Ким Чан В., Моборн Рене.* Стратегія блакитного океану. Як створити безхмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. Київ : КСД, 2018. 384 с.
7. *Ковтун О. І.* Стратегія підприємства : підручник. Львів : Новий світ-2000, 2014. 680 с.


**Науковий керівник:**
*М. В. Оліховська, канд. екон. наук, доц.*


***Г. Д. ФЕДОСОВА***
*здобувачка*
*Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова*


## ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ

Україна, яка визнається демократичною, соціальною та правовою державою, та обрана європейським курсом розвитку, повинна впроваджувати європейські стандарти, адаптувати своє законодавство до норм Європейського Союзу та вживати інші заходи, спрямовані на наближення до стандартів, визначених в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами від 27 червня 2014 року. В цьому контексті, вагоме значення набуває концепція "належного урядування" (good governance), яка суттєво